
MONOGRAFIE PRAWNICZE

ROLA PAŃSTWA W PROCESACH
PODNOSZENIA KONKURENCYJNOŚCI
I INNOWACYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW.
DIAGNOZA ISTNIEJĄCYCH
UWARUNKOWAŃ I BARIER PRAWNYCH
– PERSPEKTYWY ROZWOJU

ANNA BRZEZIŃSKA-RAWA (red.)

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

ANNA BRZEZIŃSKA-RAWA (red.) • ROLA PAŃSTWA W PROCESACH
PODNOSZENIA KONKURENCYJNOŚCI I INNOWACYJNOŚCI
PRZEDSIĘBIORSTW. DIAGNOZA ISTNIEJĄCYCH UWARUNKOWAŃ
I BARIER PRAWNYCH – PERSPEKTYWY ROZWOJU

Polecamy nasze najnowsze publikacje z tej serii:

Krzysztof Mularski

**PRAWO INTERTEMPORALNE Z PERSPEKTYWY NAUKI
PRAWA CYWILNEGO. WYKŁADNIA PRZEPISÓW
INTERTEMPORALNYCH**

Dominika Opalska

OBOWIĄZEK LOJALNOŚCI W SPÓLKACH KAPITAŁOWYCH

Wojciech Piątek

**POWAGA RZECZY OSĄDZONEJ WYROKU SĄDU
ADMINISTRACYJNEGO**

*Ewelina Cała-Wacinkiewicz, Kinga Flaga-Gieruszyńska,
Daniel Wacinkiewicz (red.)*

**WSPÓŁCZESNE INSTYTUCJE PRAWA. OBYWATEL – PAŃSTWO
– SPOŁECZNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA**

Katarzyna Górka

**JAWNOŚĆ POSIEDZEŃ SEJMU I SENATU ORAZ JEJ
OGRODZENIA W KONSTYTUCJI RP**

Magdalena Wilejczyk

**ZAGADNIENIA ETYCZNE CZĘŚCI OGÓLNEJ PRAWA
CYWILNEGO**

Marek Szydło

PRAWNA KONCEPCJA ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO

Miłosz Kaczyński

**PEŁNOMOCNIK Z URZĘDU W SĄDOWYM POSTĘPOWANIU
CYWILNYM**

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

**ROLA PAŃSTWA W PROCESACH
PODNO SZENIA KONKURENCYJNOŚCI
I INNOWACYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW.
DIAGNOZA ISTNIEJĄCYCH
UWARUNKOWAŃ I BARIER PRAWNYCH
- PERSPEKTYWY ROZWOJU**

Redakcja

ANNA BRZEZIŃSKA-RAWA

Autorzy

ANNA BRZEZIŃSKA-RAWA

HENRYK NOWICKI

DOROTA SYLWESTRZAK

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2015

Wydawca: Natalia Adamczyk

Recenzja naukowa: prof. dr hab. Wojciech Sz wajdler †

Projekt został sfinansowany ze środków
Narodowego Centrum Nauki przyznanych na podstawie
decyzji numer DEC-2011/03/D/HS5/03629: Rola państwa
w procesach podnoszenia konkurencyjności i innowacyjności
przedsiębiorstw – diagnoza istniejących uwarunkowań
i barier prawnych, perspektywy rozwoju

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2015**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-7857-2

ISBN e-book 978-83-255-7858-9

Spis treści

Autorzy	VII
Przedmowa	IX
Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XV
Wykaz orzecznictwa	XXI
Wykaz aktów prawnych	XXIII
Wykaz stron internetowych i innych źródeł	XXXI
Rozdział I. Wolność działalności gospodarczej i jej ograniczenia oraz metody i środki prawne wpływu państwa na gospodarkę jako punkt wyjścia do rozważań nad rolą państwa w kształtowaniu konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorców,	
<i>Anna Brzezińska-Rawa, Dorota Sylwestrzak</i>	1
§ 1. Słów kilka o wolności działalności gospodarczej i konstytucyjnych przesłankach jej ograniczenia	1
§ 2. O różnorodności form wpływu państwa na gospodarkę, w tym na konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorców	7
Rozdział II. Instytucjonalne uwarunkowania konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorców niezależne od rodzaju działalności gospodarczej,	
<i>Anna Brzezińska-Rawa, Dorota Sylwestrzak</i>	9
§ 1. Uwagi ogólne	9
§ 2. Prezes UOKiK	10
§ 3. Inspekcja Handlowa	13
§ 4. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej	15
Rozdział III. Instytucjonalne uwarunkowania konkurencyjności przedsiębiorców w poszczególnych sektorach gospodarki. Organy regulacyjne,	
<i>Dorota Sylwestrzak</i>	18
§ 1. Prezes URE	18
§ 2. Prezes UKE	23
§ 3. Prezes UTK	27
§ 4. Prezes ULC	31

Rozdział IV. O materialno- i formalnoprawnych uwarunkowaniach i barierach dla konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorców, <i>Anna Brzezińska-Rawa</i>	35
Rozdział V. Przeciwdziałanie nadmiernej koncentracji przedsiębiorców, <i>Anna Brzezińska-Rawa</i>	45
§ 1. Pojęcie koncentracji	45
§ 2. zamiar koncentracji	45
§ 3. Obowiązek zgłoszenia. Obliczanie obrotu	46
§ 4. Wyłączenia spod obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji	50
§ 5. Rozstrzygnięcia w postępowaniach w sprawach kontroli koncentracji ...	51
I. Decyzje kończące postępowanie na wniosek o wszczęcie postępowania w sprawach koncentracji	51
II. Postanowienie w sprawie wydłużenia terminu na dokonanie koncentracji	53
III. Decyzje kończące postępowanie wszczęte z urzędu	54
§ 6. Terminy wydania decyzji	55
Rozdział VI. Mikroprzedsiębiorcy, mali i średni przedsiębiorcy, <i>Dorota Sylwestrzak</i>	57
Rozdział VII. Zamówienia publiczne elementem innowacyjności w polityce gospodarczej Unii Europejskiej, <i>Henryk Nowicki</i>	69
§ 1. Innowacyjność w wybranych dokumentach Unii Europejskiej	69
§ 2. Innowacyjność w „nowych” dyrektywach Unii Europejskiej dotyczących zamówień publicznych	73
§ 3. Partnerstwo innowacyjne	76
Rozdział VIII. Innowacyjność w polskim prawie zamówień publicznych – zagadnienia wybrane, <i>Henryk Nowicki</i>	79
§ 1. Zagadnienia wstępne	79
§ 2. Innowacyjność w polskim systemie zamówień publicznych	82
§ 3. Innowacyjność na etapie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	84
§ 4. Innowacyjność na etapie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	88
Rozdział IX. Identyfikacja kluczowych problemów prawnych w działalności inwestycyjnej w obiekty budowlane, <i>Anna Brzezińska-Rawa</i>	91
Rozdział X. Uwagi i wnioski końcowe, <i>Anna Brzezińska-Rawa, Dorota Sylwestrzak</i>	100
Indeks rzeczowy	105

Autorzy

Anna Brzezińska-Rawa – doktor nauk prawnych, adiunkt w Katedrze Publicznego Prawa Gospodarczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, autorka kilkudziesięciu opracowań z zakresu publicznego prawa konkurencji, prawa planowania przestrzennego i prawa budowlanego.

Henryk Nowicki – doktor nauk prawnych, pracownik Katedry Publicznego Prawa Gospodarczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, kierownik Studiów Podyplomowych w zakresie Prawa Zamówień Publicznych. Specjalizuje się w problematyce publicznego prawa gospodarczego, prawa zamówień publicznych, partnerstwa publiczno-prywatnego oraz kontroli administracji. Autor licznych publikacji naukowych, w tym kilkudziesięciu z zakresu prawa zamówień publicznych i partnerstwa publiczno-prywatnego.

Dorota Sylwestrzak – doktor nauk prawnych, radca prawny, pracownik naukowo-dydaktyczny zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Prawa Administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, autorka i współautorka wielu publikacji naukowych.

Przedmowa

Niniejsze opracowanie powstało jako wynik realizacji Grantu NCN Sonata 2 Nr 2011/03/D/HS5/03629 pt. „Rola państwa w procesach podnoszenia konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw – diagnoza istniejących uwarunkowań i barier prawnych, perspektywy rozwoju”. Grant ten otrzymany został w ramach panelu HS5: Normy i władza: prawo, nauki o polityce, polityka regionalna i społeczna. Uczestnikami Grantu byli: dr *Anna Brzezińska-Rawa*, adiunkt w Katedrze Publicznego Prawa Gospodarczego jako kierownik projektu, oraz wykonawcy: dr *Henryk Nowicki*, starszy wykładowca w tejże Katedrze i dr *Dorota Sylwestrzak*, adiunkt z Katedry Prawa Administracyjnego. Wszyscy uczestnicy zatrudnieni są na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu *Mikołaja Kopernika* w Toruniu.

Zasadniczym celem niniejszego opracowania jest określenie, które z dostępnych państwu instrumentów wpływu na gospodarkę, klasyfikowanych jako instrumenty publicznego prawa gospodarczego, mają wpływ na konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorstw. Analizie poddana zostanie kwestia, które z powyższych instrumentów mają pozytywny wpływ na procesy konkurencyjne i innowacyjne, a które stanowią barierę w procesie ich zwiększania. Następnie zbadane zostaną przyczyny stosowania przez państwo środków mających negatywny wpływ na konkurencyjność i innowacyjność. Na tej podstawie sformułowana zostanie diagnoza istniejących uwarunkowań i barier prawnych, z uwzględnieniem tego, czy środki stosowane przez państwo (zarówno pozytywne, jak i negatywne) są zróżnicowane w zależności od wielkości przedsiębiorcy.

Źródłem pomysłu na temat niniejszego opracowania było ustalenie, że dotychczas nie były prowadzone badania sprofilowane pod kątem identyfikacji środków, metod czy instrumentów z zakresu publicznego prawa gospodarczego (a więc w szczególności nie finansowego i podatkowego), stosowanych przez państwo, mających wpływ (zarówno pozytywny, jak i negatywny) na konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorców i że w zasadzie środki te mają charakter uwarunkowań konkurencyjności i innowacyjności, bądź też stanowią dla nich bariery. Z kolei tematyka projektu jest niezwykle aktualna i społecznie ważna zarówno dla podejmujących decyzje polityczne, jak i przedsiębiorców. Prowadzone były dotychczas badania nad instrumentami wpływu państwa na gospodarkę, lecz nie było badane, które z tych instrumentów mają wpływ na innowacyjność i konkurencyjność. Natomiast badania nad konkurencyjnością i innowacyjnością były prowadzone dotychczas z innej perspektywy – ekonomicznej.

Wnioski z badań mogą stanowić inspirację dla prowadzenia polityki gospodarczej państwa w sposób zwiększający konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorców.

Toruń, 1.11.2015 r.

Anna Brzezińska-Rawa

Wykaz skrótów

I. Akty prawne

- DrPublU ustawa z 21.3.1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 460 ze zm.)
- GospNierU ustawa z 21.8.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1774)
- InspHandU ustawa z 15.12.2000 r. – o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 148 ze zm.)
- KoncesBudU ustawa z 9.1.2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 113)
- Konstytucja RP Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i ze zm.)
- KPA ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.)
- OchrKonkurU ustawa z 16.2.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 184 ze zm.)
- PlanZagospU ustawa z 27.3.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 199 ze zm.)
- PPPU ustawa z 19.12.2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 696)
- PrBud ustawa z 7.7.1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm.)
- PrEnerg ustawa z 10.4.1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1059 ze zm.)
- PrLot ustawa z 3.7.2002 r. – Prawo lotnicze (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1393 ze zm.)
- PrOchrŚrod ustawa z 27.4.2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.)
- PrTelekom ustawa z 16.7.2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 243 ze zm.)
- PrWłPrzem ustawa z 30.6.2000 r. – Prawo własności przemysłowej (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1410)
- PrZamPubl ustawa z 29.1.2004 r. – Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.)

SwobDzialGospU	ustawa z 2.7.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 584 ze zm.)
TrKolejU	ustawa z 28.3.2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1297)

2. Czasopisma

Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	Dziennik Urzędowy
EPS	Europejski Przegląd Sądowy
FK	Finanse Komunalne
iKAR	Internetowy Kwartalnik Antymonopolowy i Regulacyjny
PiP	Państwo i Prawo
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
PPPubl	Przegląd Prawa Publicznego
PUG	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
R.Pr.	Radca Prawny
SPP	System Prawa Prywatnego
ST	Samorząd Terytorialny
St. Prawn.	Studia Prawnicze
Studia BAS	Studia Biura Analiz Sejmowych, Kancelaria Sejmu

3. Organy i instytucje

IH	Inspekcja Handlowa
MI	Minister Infrastruktury
MIR	Minister Infrastruktury i Rozwoju
MG	Minister Gospodarki
MŁ	Minister Łączności
MON	Minister Obrony Narodowej
MŚ	Minister Środowiska
MRiGŻ	Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
MSWiA	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
MTBiGM	Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej
MTiGM	Minister Transportu i Gospodarki Morskiej
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
Prezes UOKiK	Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Prezes URE	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki
Prezes UKE	Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej
Prezes UTK	Prezes Urzędu Transportu Kolejowego
RM	Rada Ministrów

SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny
UOKiK	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
UPRP	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny

4. Inne skróty

art.	artykuł
mpzp	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
MŚP	mali i średni przedsiębiorcy
poz.	pozycja
r.	rok
rozp.	rozporządzenie
UPRP.....	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
ust.	ustęp
s.	strona
wyr.	wyrok
ze zm.	ze zmianami
zob.	zobacz

Wykaz literatury

- Antkiewicz S., Pronobis M.* (red.), *Gospodarka w warunkach kryzysu*, Warszawa 2009
- Baehr J.*, [w:] *A. Stawicki, E. Stawicki* (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, Komentarz*, Warszawa 2011
- Barroso J.M.*, *Komunikat Komisji Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, Bruksela 2010
- Bąkowski T.*, *Prawne procedury planowania przestrzennego w kontekście ochrony interesu publicznego oraz interesu indywidualnego*, [w:] *I. Zachariasz* (red.), *Kierunki reformy prawa planowania i zagospodarowania przestrzennego*, Warszawa 2012
- Bąkowski T.*, *Swoboda działalności gospodarczej a reglamentacja podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej*, [w:] *T. Bąkowski*, *Administracyjnoprawna sytuacja jednostki w świetle zasady pomocniczości*, LEX/el. 2007
- Blachucki M.*, *System postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji przedsiębiorców*, Warszawa 2012
- Blachucki M., Stankiewicz R.*, *Decyzja zezwalająca na dokonanie koncentracji z naruszeniem testu istotnego ograniczenia konkurencji*, PUG 2010, Nr 6
- Brzeziński T., Brzezińska-Rawa A.*, *Charakter prawny decyzji w sprawie ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu: skutki prawne zmiany zagospodarowania terenu bez uzyskania decyzji o warunkach zabudowy*, [w:] *W. Szwajdler* (red.), *Aspekty prawne planowania i zagospodarowania przestrzennego*, Warszawa 2013
- Brzeziński T., Brzezińska-Rawa A.*, *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego: charakter prawny, treść oraz skutki ekonomiczne*, [w:] *W. Szwajdler* (red.), *Aspekty prawne planowania i zagospodarowania przestrzennego*, Warszawa 2013
- Brzezińska-Rawa A.*, *Kilka uwag o ustalaniu wartości nieruchomości do celów renty planistycznej: glosa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 9.02.2010 r. (P 58/08), FK 2011, Nr 11*
- Brzezińska-Rawa A.*, *Nadużycie pozycji dominującej w postaci stosowania ceny nadmiernie wygórowanej*, PPPubl. 2011, Nr 1
- Brzezińska-Rawa A.*, *Przesłanki oceny dyskryminacji cenowej jako przejawu nadużycia pozycji dominującej*, PUG 2001, Nr 8
- Brzezińska-Rawa A.*, *Skutki prawne naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym*, [w:] *M.M. Żołny, J. Kapelańska-Pręgowska* (red.), *Iustest ars boni et aequi*, Toruń 2009
- Brzezińska-Rawa A.*, *Wprowadzenie do prawa antymonopolowego*, Toruń 2009
- Brzezińska-Rawa A.*, *Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 27 stycznia 2010 r. (II SA/Gl 790/09) : glosa aprobująca*, ST 2012, Nr 9
- Brzezińska-Rawa A.*, *Zadania Prezesa UOKiK w świetle ustawy o systemie oceny zgodności*, [w:] *H. Gronkiewicz-Waltz, K. Jaroszyński* (red.), *Europeizacja publicznego prawa gospodarczego*, Warszawa 2011

Brzezińska-Rawa A., Zakaz nadużycia pozycji dominującej we wspólnotowym i polskim prawie antymonopolowym, Toruń 2009

Brzezińska-Rawa A., Sylwestrzak D., Leniency w sprawach porozumień ograniczających konkurencję w Polsce: przeszłość, teraźniejszość, przyszłość, [w:] *J. Sługocki* (red.), Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej: problemy prawoadministracyjne, Wrocław 2014

Brzezińska-Rawa A., Sylwestrzak D., Settlement w postępowaniach w sprawach praktyk ograniczających konkurencję – instytucja skutecznej ochrony konkurencji czy narzędzie ułatwiającej działalność organu antymonopolowego?, [w:] *J. Grabowski, K. Pokryszka, A. Hołda-Wyrzyńska* (red.), 25 lat fundamentów wolności działalności gospodarczej: tendencje rozwojowe, Katowice 2013

de Cecco F., State Aid and the European Economic Constitution, Oxford and Portland, Oregon 2013

Cieśliński A., Wspólnotowe prawo gospodarcze. Swobody rynku wewnętrznego, t. I, Warszawa 2009

Cieśliński A., Dereń A., Zamówienia publiczne w Unii Europejskiej, [w:] *A. Cieśliński* (red.), Wspólnotowe prawo gospodarcze, t. II, Warszawa 2007

Dudzik S., Współpraca Komisji Europejskiej z organami ochrony konkurencji w sprawach kontroli koncentracji przedsiębiorstw, Warszawa 2010

Elhague E., Geradin D., Global Competition Law and Economics, Oxford and Portland, Oregon 2011

Fornalczyk A., Początki polityki konkurencji w Polsce, [w:] *M. Krasnodębska-Tomkiel* (red.), Zmiany w polityce konkurencji na przestrzeni ostatnich dwóch dekad, Warszawa 2010

Garlicki L., [w:] *L. Garlicki* (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej. Komentarz, t. IV, Warszawa 2005

Goździewicz-Biechońska J., Wadliwość decyzji w procesie inwestycyjno-budowlanym, LEX/el. 2011

Jones A., Sufrin B., EC Competition Law, Text, Cases and Materials, Oxford 2014

Jurkowska-Gomułka A., [w:] *Skoczny T.* (red.), Komentarz do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Warszawa 2009

Kalinowski M., Pronobis M., Gospodarka. Nowe perspektywy po kryzysie, Warszawa 2010

Kania M., Umowa o partnerstwie publiczno-prywatnym. Studium administracyjno-prawne, Katowice 2013

Karayigit M.T., Under the Triangle Rules of Competition, State Aid and Public Procurement: Public Undertakings Entrusted with the Operation of Services of General Economic Interest, *European Competition Law Review* 2009, vol. 30, issue 11

Kępiński M. (red.), System Prawa Prywatnego, t. 15, Prawo konkurencji, Warszawa 2014

Kijowski K., [w:] *R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel* (red.), Prawo administracyjne materialne. t. 7, Warszawa 2014

Kocowski T., [w:] *J. Grabowski, L. Kieres, A. Walaszek-Pyziół* (red.), System prawa administracyjnego, t. 8, Publiczne prawo gospodarcze

Kohutek K., Sieradzka M., Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, komentarz, Warszawa 2014

Kolasiński M.K., Kustra A., Konstytucyjne standardy ochrony przedsiębiorcy a środki zaradcze we wspólnotowym prawie konkurencji, EPS 2008, Nr 5

Korah V., An Introductory Guide to EC Competition Law and Practice, Oxford and Portland, Oregon 2007

Korbel W., Trzy podstawowe problemy współczesnego polskiego prawodawstwa, [w:] *I. Zachariasz* (red.), Kierunki reformy prawa planowania i zagospodarowania przestrzennego, Warszawa 2012

Kosikowski C., Publiczne prawo gospodarcze Polski i Unii Europejskiej, Warszawa 2010

Kosikowski C., Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej, Komentarz, Warszawa 2013

Kosikowski C., Etel M., Nowe prawo działalności gospodarczej, Białystok 2014

Krasnodębska-Tomkiel M., Perspektywy polityki konkurencji w Polsce – w 20 rocznicę powstania UOKiK, [w:] *M. Krasnodębska-Tomkiel* (red.), Zmiany w polityce konkurencji na przestrzeni ostatnich dwóch dekad, Warszawa 2010

Krasnodębska-Tomkiel M., Współpraca instytucjonalna ECN, [w:] *M. Kępiński* (red.), System Prawa Prywatnego, t. 15, prawo konkurencji, Warszawa 2014

Król-Bogomilska M., Kary pieniężne w prawie antymonopolowym, Warszawa 2001

Łapiński J., Nieć M., Rzeźnik G., Zakrzewski R., Działalność sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce na tle krajów UE, [w:] *P. Zadura-Lichota, A. Tarnawa* (red.), Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2012–2013, Warszawa 2014

Markowski T., Funkcjonowanie gospodarki przestrzennej – założenia budowy modelu zintegrowanego planowania i zarządzania rozwojem, [w:] *T. Markowski, P. Zuber* (red.), System planowania przestrzennego i jego rola w strategicznym zarządzaniu rozwojem kraju, Warszawa 2011

Marguardt P., Pomoc publiczna dla małych i średnich przedsiębiorców, Warszawa 2007

Maszewski Ł., Ewidencjonowanie przedsiębiorców będących osobami fizycznymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej, [w:] *A. Brzezińska-Rawa, H. Nowicki* (red.), Państwo a gospodarka, Toruń 2012

Maszewski Ł., O potrzebie i możliwościach uproszczenia rejestracji działalności gospodarczej osób fizycznych w Polsce, [w:] *J. Pakuła, A. Pikulik* (red.), Iustitia est constans et perpetua voluntasiussuumcuiquetribuendi, Toruń 2011

Nawrot W., Globalny kryzys finansowy XXI wieku. Przyczyny, przebieg, skutki, prognozy, Warszawa 2012

Nestoruk I., Prawo konkurencji: testy, kazusy, tablice, Warszawa 2008

Nowicka A., Patenty europejskie i ich skutki w Polsce, [w:] *R. Skubisz* (red.), Prawo własności przemysłowej. System Prawa Prywatnego, t. 14a, Warszawa 2012

Nowicki H., Innowacyjność w zamówieniach publicznych, [w:] *J. Sadowy* (red.), System zamówień publicznych w Polsce, Warszawa 2013

Nowicki H., Kontrola postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, [w:] J. Sadowy (red.), System zamówień publicznych w Polsce, Warszawa 2013

Nowicki H., Podstawy prawne systemu zamówień publicznych w Polsce, [w:] J. Sadowy (red.), System zamówień publicznych w Polsce, Warszawa 2013

Nowicki H., System zamówień publicznych jako regulacja prawna kreująca innowacyjność, [w:] J. Niczyporuk, J. Sadowy, M. Urbanek (red.), Nowe podejście do zamówień publicznych – zamówienia publiczne jako instrument zwiększenia innowacyjności gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Doświadczenia polskie i zagraniczne, UZP – UMCS, Lublin 2011

Nowicki H., Wprowadzenie do systemu zamówień publicznych, [w:] J. Sadowy (red.), System zamówień publicznych w Polsce, Warszawa 2013

Nowicki H., Wybór formy prawnej dla prowadzenia działalności gospodarczej, [w:] S. Sojak (red.), Założyć firmę i nie zbankrutować: aspekty prawne, Warszawa 2009

Nowicki H., Zasady udzielania w ustawie prawo zamówień publicznych, [w:] J. Sadowy (red.), System zamówień publicznych w Polsce, Warszawa 2013

Nowicki H., Zielone zamówienia publiczne Zamówienia prospołeczne oraz Inne polityki uwzględniane w zamówieniach publicznych innych, [w:] J. Sadowy (red.), System zamówień publicznych w Polsce, Warszawa 2013

Nowicki H., Nowicki P., Partnerstwo publiczno-prywatne jako element systemu zamówień publicznych, [w:] G. Gołębiowski, K. Marchewka-Bartkowiak, Partnerstwo publiczno-prywatne, Studia BAS 2014, Nr 3 (39)

Nowicki H., Nowicki P., Zamówienia publiczne w wybranych państwach Unii Europejskiej, Warszawa 2011

Nowicki P., Efektywne zamówienia publiczne jako rezultat stosowania nowego podejścia do zamówień publicznych, Warszawa 2013

Nowicki P., Partnerstwo publiczno-prywatne, [w:] J. Sadowy (red.), System zamówień publicznych w Polsce, Warszawa 2013

Nowicki P., Partnerstwo publiczno-prywatne a nowelizacja systemu zamówień publicznych Unii Europejskiej, [w:] H. Nowicki, P. Nowicki (red.), Państwo a gospodarka. Partnerstwo publiczno-prywatne prawną formą realizacji zadań publicznych, Toruń 2014

Nowicki P., Partnerstwo publiczno-prywatne jako sposób realizacji inwestycji publicznych – zarys problematyki, [w:] A. Brzezińska-Rawa, H. Nowicki (red.), Państwo a gospodarka, Toruń 2012

Nowicki P., Unia gospodarcza i walutowa – nowy ład instytucjonalny? [w:] J. Galster (red.), Unia Europejska w dobie przemian ustrojowych. Zagadnienia systemowe i instytucjonalne, Toruń 2013

Nowicki P., Zamówienia publiczne w prawie Unii Europejskiej, [w:] J. Sadowy (red.), System zamówień publicznych w Polsce, Warszawa 2013

Nowińska E., Promińska U., du Vall M., Prawo własności przemysłowej, Warszawa 2008

Nowińska E., du Vall M., Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, Komentarz, Warszawa 2013

OECD Competition Committee, International Enforcement Co-operation, Secretariat Report on the OECD/ICN Survey on the International Enforcement Co-operation, OECD 2013

Partyk A., Partyk T., Ustawa o informowaniu o cenach towarów i usług, Komentarz, LEX/el. 2014

Pawelczyk M., Antymonopolowy obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (wybrane problemy proceduralne), R.Pr. 2009, Nr 1

Pawelczyk M., Prawo konkurencji w systemie publicznego prawa gospodarczego, [w:] *R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel* (red.), System Prawa Administracyjnego, t. 8B, Publiczne prawo gospodarcze, Warszawa 2014

Piotrowska A., Innowacyjność a kryteria techniczne w zamówieniach publicznych, [w:] *J. Niczyporuk, J. Sadowy, M. Urbanek* (red.), Nowe podejście do zamówień publicznych – zamówienia publiczne jako instrument zwiększania innowacyjności gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Doświadczenia polskie i zagraniczne, część I, Warszawa 2011

Postuła I., Werner A., Prawo pomocy publicznej, Warszawa 2008

Powałowski A. (red.), Leksykon prawa konkurencji, Warszawa 2010

Sawin S., Bereszko W., Innowacyjne i przedkomercyjne zamówienia publiczne, PARP Warszawa 2012

Skoczny T., [w:] *T. Skoczny* (red.), Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, Warszawa 2009

Skoczny T., Zgody szczególne w prawie kontroli koncentracji, Warszawa 2012

Skubisz R., Funkcje znaku towarowego, [w:] Księga pamiątkowa z okazji 80-lecia rzecznictwa patentowego w Polsce, Warszawa 2001

Sołtysiński S., Kanton K., Kryteria zgłaszania zamiaru koncentracji do Prezesa UOKiK – uwagi de lege lata i de lege ferenda, [w:] *M. Krasnodębska-Tomkiel* (red.), Zmiany w polityce konkurencji na przestrzeni ostatnich dwóch dekad, Warszawa 2010

Stankiewicz R., Joint ventures w prawie antymonopolowym PPH 2007, Nr 8

Starzyńska W., Innowacyjność a system zamówień publicznych w opinii podmiotów zamawiających, [w:] *J. Niczyporuk, J. Sadowy, M. Urbanek* (red.), Nowe podejście do zamówień publicznych – zamówienia publiczne jako instrument zwiększania innowacyjności gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Doświadczenia polskie i zagraniczne, część I, Warszawa 2011

Stawicki E., [w:] *A. Stawicki, E. Stawicki* (red.), Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, Komentarz, Warszawa 2011

Stefaniuk M., [w:] *T. Skoczny, A. Jurkowska, D. Miąsik* (red.), Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, Komentarz, Warszawa 2009

Strzyczkowski K., Prawa podstawowe wobec publicznej działalności gospodarczej, [w:] *J. Grabowski, K. Pokryszka, A. Hołda-Wydrzyńska* (red.), 25 lat fundamentów wolności gospodarczej. Tendencje rozwojowe, Katowice 2013

Sylwestrzak D., Postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, PUG 2002, Nr 9

Sylwestrzak D., Postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2012

Szczepaniak J., Patent europejski. Przesłanki zdolności patentowej, Warszawa 2003